

سیاه سرفه (Pertosis) :

سیاه سرفه بیماری حاد تنفسی است که در اکثریت موارد توسط باسیل گرم منفی بروتلا پرتوسیس ایجاد می‌گردد. بیماری در تمام سنین دیده می‌شود اما در شیرخوار شدیدتر و با عوارض و مرگ و میر بیشتر بروز می‌کند. انتقال توسط قطرات و ترشحات تنفسی می‌باشد. که توسط سرفه به فرد مستعد سرایت می‌کند. انتقال توسط آلودگی دست به ترشحات تنفسی و به طور غیر مستقیم نیز دیده می‌شود. دوره کمون بیماری ۶-۲۰ روز و به طور متوسط ۷ روز است که در مراحل ابتدایی بیماری بیشترین احتمال سرایت وجود دارد.

علائم بیماری:

علائم بیماری شامل سه مرحله است.

۱. مرحله خفیف : مانند سرماخوردگی.
۲. مرحله حمله ای : که مرحله اصلی و خطرناک بیماری است.
۳. مرحله نقاقت : که مرحله بهبود بیماری است.

در مرحله اول علائم غیر اختصاصی شبیه سرماخوردگی است. بعد از یک تا دو هفته سرفه هایی که به دنبال آن ها صدای شدید دمی شنیده می‌شود.

حملات سرفه ها می‌تواند شدید باشد و همراه با کبودی بعد از سرفه و استفراغ باشند.

عوارض بیماری:

سیاه سرفه می‌تواند منجر به عفونت ریه ، کاهش آب بدن، کاهش وزن، تشنج و ندرتاً بیماری مغزی و مرگ گردد.

پیشگیری:

واکسیناسیون با واکسن سه گانه (دیفتری، کزاز، سیاه سرفه) راه اصلی پیشگیری از بیماری است و به صورت قابل ملاحظه ای از شروع بیماری کاسته است.

درمان:

درمان توسط آنتی بیوتیک ها صورت می‌گیرد که باید توسط پزشک انتخاب و تجویز شود.

تشخیص بیماری:

کشت، استاندارد طلایی برای تشخیص آزمایشگاهی است. اختصاصی بودن آن ۱۰۰٪ است. کشت بستگی به نمونه برداری مناسب، مدت زمان شیوع سرفه و سن بیمار است.

نکات پرستاری :

- ۱- تشویق به سرفه های مؤثر و عمیق در کودکان بزرگتر جهت بهبود باز نگه داشتن راه هوایی
- ۲- قرار دادن کودکان در وضعیت نیمه نشسته و تغییر وضعیت آنها به صورت متناوب جهت افزایش تهویه و خونسازی ریوی
- ۳- دور نگه داشتن کودک از هوای آلوده و دود سیگار
- ۴- اجتناب از فعالیت بیش از حد و تشویق به استراحت در بیماران بدحال
- ۵- تشویق به مصرف فراوان مایعات یا شیر در صورتی که محدودیت به دلیل بیماری های زمینه ای نداشته باشد.
- ۶- پوآر کردن بینی کودکان کوچکتر پس از ریختن قطره بینی جهت باز نگه داشتن راه هوایی

- *باسیل پروتلا پرتوسیس : یک بیماریزای بسیار مسری و مهم در انسان است که ایجاد بیماری سیاه سرفه میکند.
- * دوره کمون : دوره پنهان ماندن بیماری تا زمان بروز آن

منابع: طب اورژانس اطفال چاپ ۱۳۹۸

پرستاری داخلی-جراحی برونر سودارث بیماری های تنفس ۲۰۱۸

تهیه کننده: فاطمه غالبی کارشناس پرستاری

تایید کننده: دکتر صدیقه حمزوی مصلحی فوق تخصص ریه و برونکوسکوپی

واحد آموزش ارتقاء سلامت

تابستان ۱۴۰۰